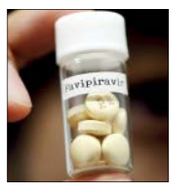

آغاز کارآزمایی بالینی داروی «فاویپراویر» روی بیماران کرونایی

روابط‌عمومی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی با صدور اطلاعیه‌ای اعلام کرد: بعد از انتشار برخی تحقیقات درباره اثرگذاری داروی «فاویپراویر» در فرآیند درمان بیماران مبتلا به کرونا، کارآزمایی بالینی این دارو روی بیماران مبتلا با تلاش محققان این دانشگاه آغاز شده است.

براساس این اطلاعیه، بسیاری از مراجع بین‌المللی در حال بررسی علمی داروی «فاویپیراویر» برای احتمال افزودن آن در برنامه رسمی درمان بیماران کرونایی هستند.

در شرایط فعلی، نتایج پراکنده و محدودی از اثرگذاری این دارو در تخفیف علائم بالینی و مشکلات بیماران در فازهای اولیه و متوسط مطرح شده و طبق تحقیقات بین‌المللی، این دارو می‌تواند ضمن تسریع روند بهبودی، زمان بستری در تخت‌های بیمارستانی را کاهش دهد. البته هنوز اثرات این دارو بر بیماران حاد و ICU نیازمند بررسی‌های بیشتر است./ جام‌جم دیلی

بررسی وعده‌های مسؤولان برای مهار و کنترل کرونا

یک کرونا، هزار وعده

میثم اسماعیلی
جامعه

چند روز مانده به آغاز اسفند ۹۸ زمزمه‌هایی مبنی بر مشاهده کرونا ویروس در ایران بود، وقتی زمزمه‌ها بالا گرفت وزارت بهداشت هم در نشستی خبری به صراحت بیان کرد که گریزی از ورود این ویروس به ایران نیست و البته هشدار داد که باید آمادگی کنترل آن را داشته باشیم. اما آغاز اسفند همراه شد با اعلام رسمی ابتلای دو نفر به این ویروس در شهر قم. خبری که آغاز ماجرای کرونا در ایران شد. از همان روزهای اول تا حالا که بیش از ۴۰ روز گذشته وعده‌های بسیاری در این رابطه داده شده است، وعده‌هایی که اغلب آنها البته راه به جایی نبرده است، تناقضات بسیاری هم در این میان وجود داشته و جالب این که همچنان وجود دارد و البته راهکارهای موثری هم پیشنهاد و اجرا شده است که بی‌انصافی است از تاثیر مثبت آن یاد نکنیم. برگشتیم به بیش از ۴۰ روز پیش تا همین مدت کوتاهی که برای ما یک عمر گذشته است را روی خط وعده‌ها پیش بیاییم، ببینیم کدام یک از این وعده و وعیدها سرانجام یافتند و کدام‌هایشان فراموش شده و خاک گرفتند.

ماسک رایگان
۳ اسفند

اولین وعده دولت در رابطه با شیوه کنترل کرونا در ایران سوم اسفند داده شد، یعنی تنها چند روز پس از اعلام رسمی ورود کرونا به ایران. در کشاکش شوک ابتدایی فراگیری این ویروس در ایران یکباره ماسک کمیاب شد و آنها هم که داشتند با چند برابر قیمت به بازار عرضه کردند. اولین وعده دولت در همین جا زاده شد. یکباره وزارت بهداشت اعلام کرد از چهارم اسفند اقدام به توزیع رایگان ماسک طبی خواهد کرد! این وزارتخانه معتقد بود با توزیع رایگان ماسک در کشور، علاوه بر ایجاد آرامش روانی در جامعه، بحث سوداگری و اختلال در نظم اجتماعی و اقتصادی کشور هم از بین می‌رود! اما حالا و با گذشت بیش از ۴۰ روز از این وعده هنوز این کار صورت نگرفته و همچنان ماسک با قیمت بالا به فروش می‌رسد.

شنبه عادی
۶ اسفند

۶ اسفند حضور حسن روحانی در جلسه ستاد ملی مبارزه با بیماری کرونا همراه شد با وعده عجیبی از سوی رئیس جمهور، این‌که همه چیز از شنبه عادی خواهد شد. عین جمله او به نقل از خبرگزاری دولت این است «از شنبه همه چیز در کشور به صورت روال عادی آن خواهد بود، مگر موارد خاص و شرایط ویژه که ستاد آن را اعلام خواهد کرد.» از شنبه عادی موعود حسن روحانی هم حالا چند هفته‌ای می‌گذرد و برای خانه‌نشینان امروزی این وعده رنگ و بوی همه چیز دارد جز «روال عادی» وعده داده شده رئیس جمهور.

از منع خروج تا کاهش ساعت کار
۱۰ اسفند

فرمانده عملیات مدیریت کرونا در کلانشهر تهران در این روز طی نامه‌های جداگانه‌ای به مقامات مربوطه در استان تهران، درباره ساعت کاری کارکنان و همچنین مرخصی استعلاجی افراد دارای بیماری‌های زمینه‌ای دستور داد. خلاصه دستورالعمل دکتر علیرضا زالی که ابلاغ شد یکی تقلیل ساعات کاری در تهران بود که از ۸ صبح تا ۱۲ اعلام شد و دیگری هم اعطای مرخصی استعلاجی برای بیماران بود. هر چند این تصمیم در شوک ابتدایی فراگیری این ویروس با انتقادهایی هم همراه بود، اما همین ماجرا توانست تاثیرات مثبتی در جلوگیری از شیوع گسترده این ویروس در پایتخت به جا بگذارد. در این روز وعده دیگری هم از زبان قائم‌مقام دانشگاه علوم پزشکی استان قم اعلام شد. علی ابرازه در این روز اعلام کرد: «از خروج افراد مشکوک به کرونا از قم جلوگیری می‌شود» هدف او از این تصمیم « شیوع کمتر بیماری» عنوان شد، اما این تصمیم هم به سرانجامی نرسید.

بازار شوینده‌ها آرام می‌گیرد
۱۱ اسفند

در این روز بختیار علم‌بیگی، رئیس هیات‌مدیره انجمن صنایع شوینده، بهداشتی و آرایشی از پیوستن تولیدکنندگان شوینده به تولید محصولات ضدعفونی خبر داد و وعده داد که بازار مواد شوینده تا ۱۰ روز دیگر آرام می‌گیرد. وعده او البته که با گذشت کمتر از این مدت محقق شد هرچند نه با قیمت مصوب قبلی که افزایش چشمگیری در قیمت‌ها را شاهد بودیم. اما ثبات کلی در موجود بودن این مواد برای مردمی که مشخصا ترسیده بودند توانست تاثیر مثبتی به همراه داشته باشد.

سرزدن به تک‌تک خانه‌ها
۱۳ اسفند

وعده مهم محقق‌نشده دولت باز هم از زبان وزیر بهداشت و درمان در یازدهم اسفند عنوان شد. او وعده داد که از دو روز بعد یعنی ۱۳ اسفند «برای شکست دادن بیماری کرونا در قالب بسیج ملی قرار است با تشکیل ۳۰۰ هزار اکیپ در کشور فعالیت خود را آغاز کنیم.» او در این وعده آشکارا عنوان کرد: «به جای آن که بنشینیم تا ویروس سراغ ما بیاید، برویم و ویروس را قلع و قمع کنیم!» سعید نمکی در توضیح و چگونگی این طرح گفت: «بنا بر این طرح قرار است با تشکیل ۳۰۰ هزار اکیپ در سطح کشور که آنها را از پیش تجهیز کرده‌ایم برای بیماریابی و مقابله با این ویروس به تک‌تک خانه‌های مردم سر بزنیم. این طرح نیز مانند بسیج ملی کنترل فشار خون بالا در سطح کشوری عمل خواهد کرد.» هرچند وزیر بهداشت و درمان این طرح را در کشورهای شرق مدیترانه طرحی بسیار جدید و مدرن دانست اما حالا که از آن روز وعده‌داده‌شده ۲۸ روز می‌گذرد هیچ نشانی از این طرح مدرن و وعده‌داده‌شده نیست.

عبور از کرونا
۱۴ اسفند

هرچند گفته‌های حسن روحانی در جلسه هیات دولت در ۱۴ اسفند را نمی‌توان به عنوان وعده تلقی کرد، اما او در این روز باز هم آشکارا اعلام کرد که قول می‌دهد از این بحران «در کوتاه‌ترین زمان و کمترین تلفات» عبور خواهیم کرد. رویکرد دولت در مواجهه با این بحران هم به شکل عجیبی همسو با این نقل قول بود. بسیاری از او انتقاد کردند که دولت این بیماری را دست‌کم گرفته است و این ساده‌انگاری‌ها می‌تواند نتیجه فاجعه‌باری داشته باشد. حسن روحانی اما در جلسه هیات دولت ۱۴ اسفند اعلام کرد: «قول می‌دهم در کوتاه‌ترین زمان و حداقل تلفات از بحران کرونا عبور می‌کنیم». از گفته‌های او در این جلسه بیش از یک ماه می‌گذرد.

خیابان‌های آرام
۲۳ اسفند

وعده بعدی از زبان سرلشکر باقری، رئیس ستادکل نیروهای مسلح عنوان شد. او در پایان جلسه قرارگاه بهداشتی و درمانی امام رضا(ع)، در ابتدا عنوان کرد که «ظرف یک هفته تا ده روز آینده همه مردم ایران یک‌بار از طریق فضای مجازی یا به صورت تلفنی یا در صورت لزوم حضوری مورد رصد قرار می‌گیرند.» اتفاقی که البته نصفه‌ونیمه اجرا شد و سرانجامی پیدا نکرد. اما وعده مهم او در این روز خلوت کردن خیابان‌های تهران ظرف ۲۴ ساعت بود. او در این روز اعلام کرد: «کمیته انتظامی ـ امنیتی ما به همراه وزارت کشور و استانداران روال خلوت کردن جاده‌ها، خیابان‌ها و فروشگاه‌ها را با تصمیم ملی که اتخاذ شده انجام می‌دهند و این کار ظرف ۲۴ ساعت آینده سازماندهی می‌شود.» همین اظهار نظر باعث شد بسیاری گمان قرنطینه کامل تهران را داشته باشند، عده‌ای دیگر هم گمانه‌زنی کردند که احتمالا بزرگراه‌های اصلی بسته خواهد شد و حرف‌هایی هم از پلمب پمپ‌بنزین‌ها بود اما هیچ‌کدام آنها نشد. حرف و حدیث‌هایی هم پیرامون محقق نشدن این وعده به گوش می‌رسید، این‌که این تصمیم در جلسه‌ای توسط دولت وتو شده و همین است که این وعده هیچ‌گاه عملی نشده است.

بسته معیشتی از راه رسید
۱۷ فروردین

اولین بار شب ۲۲ اسفند وقتی رضا عوض‌پور رئیس امور سلامت و رفاه اجتماعی سازمان برنامه و بودجه خبر اعطای دو وعده بسته معیشتی دولت را داد. بسته‌ای که طبق گفته‌ها، او شامل سه میلیون خانوار می‌شد. چند روز بعد این وعده از زبان نوبخت هم تکرار شد با این تکمله که به این سه میلیون خانوار مبالغی از ۲۰۰ تا ۶۰۰ هزار تومان پرداخت خواهد شد. این وعده در ۲۸ اسفند عملی شد و رسانه‌ها از واریز اولین بسته حمایت معیشتی به حساب خانوارهایی که درآمدهای آنها به‌دلیل شیوع ویروس کرونا تحت‌تاثیر قرار گرفته است خبر دادند. دیروز اما حسن روحانی در جلسه ستاد هماهنگی اقتصادی از اجرای مرحله دوم بسته معیشتی تا آخر فروردین خبر داد. آنطور که رئیس‌جمهور در این جلسه وعده داده علاوه بر این بسته، به چهار میلیون نفر وام یک تا دو میلیون تومانی با کارمزد ۴ درصد هم پرداخت می‌شود. او همچنین وعده داده برای کسب وکارهایی که تعطیل یا زیرفشار قرار گرفته، وام‌هایی با نرخ ۱۲درصد و مدت زمان بازپرداخت دو ساله در نظر گرفته شده است.

نگاه کارشناس

لزوم همنشینی بحران و سلامت

فریبرز ناطقی الهی
کارشناس بحران

عملکرد مسؤولان در تحقق وعده‌ها قطعا تاثیر محسوسی در نوع رفتار شهروندان در مقابله با ویروس کرونا خواهد داشت. اما آنچه بیش از این موضوع به چشم می‌آید لزوم بازنگری فوری در مدیریت بحران کرونا در ماه گذشته بود. در این که ما صاحب نظام مدیریت سلامت منسجمی در کشور هستیم شکی نیست اما در بحبوحه بحرانی این چنینی مدیران این حوزه نبایستی تنها به علم پزشکی خود بسنده کنند، بلکه می‌بایست با افراد خبره در علم مدیریت بحران نیز مشورت‌های لازم را از قبل انجام می‌دادند. امیدوارم جمعی از عزیزان و مسؤولان خبره امر سلامت کشور همراه با برخی از خبرگان مدیریت سوانح با هم نسبت به اصلاح الگوی مدیریت بحران‌زای این ویروس اقدام کنند. مورد دیگری که در این روزها بسیار به چشم آمد نبود مدیریت یکپارچه در بزنگاه فراگیری این ویروس بود، این که هر نهادی تصمیمی می‌گرفت و اجرا می‌کرد ترسناک‌تر از شیوع ویروس بود.

خوب و بد مدیریت کرونا

زهره الهیان
متخصص بیماری‌های داخلی

شیوع ویروس کرونا شرایطی را در کشور ایجاد کرد که ضرورت تشکیل ستادی برای کنترل این ویروس ایجاد شد، چرا که در چنین شرایطی نحوه عملکرد باید به‌گونه‌ای باشد که مدیریت بحران به‌طور جدی و مؤثر مانع شیوع هرچه بیشتر ویروس کرونا شود، از این جهت عملکردی که وزارت بهداشت تاکنون داشته مثبت و قابل قبول است. اما در زمینه مدیریت ویروس کرونا انتقادی نیز به دولت وارد است. دولت باید شرایط قرنطینه را قبل از آغاز سال جدید و پیش از شروع سفرهای نوروزی ایجاد می‌کرد، ولی متاسفانه با تأخیری در ممنوعیت سفرها و با افزایش تردد در شهرها با انتشار ویروس کرونا مواجه شدیم که این شرایط را سخت‌تر کرد. در این جهت تأخیری را در روند عملکرد دولت و شخص آقای روحانی مشاهده می‌کنیم که بهتر بود شخص رئیس جمهور نظرات علمی و کارشناسی را در ارتباط با همه‌گیری کرونا و همچنین تجربیات موفق جهانی مانند کشور چین را مدنظر قرار می‌داد.

کوتاه از جامعه

درخواست کمک ۸۰۰۰ میلیارد تومانی شهرداری از دولت

زهرا نژادبهرام، عضو هیات‌رئیسه شورای شهر تهران از ارسال نامه درخواست کمک ۸۰۰۰ میلیارد تومانی مدیریت شهری به دولت خبر داد و گفت: در پی شیوع ویروس کرونا درآمد شهرداری تهران بیش از ۲۵۰۰ میلیارد تومان کاهش یافته است. وی با اشاره به تصویب کمک صد هزار میلیارد تومانی دولت به سایر نهادها، ادامه داد: در نامه ارسالی مدیریت شهری، از دولت درخواست شده است که ۳۰۰۰ میلیارد تومان از این مبلغ را به صورت نقدی و بقیه را به شکل وام و اوراق مشارکت در جهت رفع مشکلات پایتخت به شهرداری تهران کمک کند./ ایرنا

کووید ۱۹ بسیار خطرناکتر از آنفلوآنزاست

وزارت بهداشت با انتشار مطلبی اعلام کرد که ویروس کووید۱۹ از نظر نوع انتقال و میزان مرگ‌ومیر بسیار خطرناک‌تر از آنفلوآنزای فصلی است.

در این مطلب آمده است که ویروس کرونای جدید بسیار مسری‌تر از آنفلوآنزای فصلی است و در بازه زمانی مشخصی که یک بیمار آنفلوانزا می‌تواند ۵۰ نفر دیگر را بیمار کند، یک بیمار مبتلا به کووید۱۹ می‌تواند باعث ابتلای بیش از ۲۰۰۰ نفر دیگر شود.

همچنین براساس اعلام وزارت بهداشت، میزان مرگ‌ومیر در بیماری آنفلوآنزای ۰/۱ درصد است، اما جان باختن بیماران مبتلا به کووید ۱۹ بین یک تا سه درصد، یعنی ۱۰ تا ۳۰ برابر مرگ‌ومیر ویروس آنفلوآنزای فصلی برآورد می‌شود./ جام‌جم دیلی